DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p. wtorek 19 grudnia 1944 r. — Nr. 268

OŚWIADCZENIE AMERYKAŃSKIE W SPRAWIE POLSKI

Waszyngton 18.XII Sekretarz Stanu Stettinius ogłosił dziś oficjalną deklarację o polityce rządu St.Zjednoczonych w stosunku do Polski. Deklaracja ta stwierdza m.in. że St.Zjednoczone stoją na stanowisku, że utworzenie silnego, wolnego i niepodległego Państwa Polskiego jest dziejową koniecznością. Obywatele polscy muszą mieć możność wewnętrznego urządzenia stosunków w państwie według swego upodobania. Rząd St.Zjednoczonych stał zawsze na stanowisku, że kwestię ustalenia granic winny być odłożone do konferencji pokojowej. Nie oznacza to jednak, że niektóre granice nie mogłyby być ustalone już obecnie, jeżeli może to usprawnić prowadzenie wojny. Jeżeli pewne problemy graniczne zostaną rozwiązane przez wzajemne porozumienie zainteresowanych państw, wchodzących w skład Zjednoczonych Narodów, to rząd St.Zjednoczonych nie będzie się sprzeciwiał takim umowom. Gdyby w wyniku umów granicznych nastąpiła konieczność dokonania przesunięć pewnych grup narodowościowych, to rząd St.Zjednoczonych udzieli swej pomocy dla przeprowadzenia takiego transferu. Tradycyjna polityka St.Zjednoczonych sprzeciwia się udzieleniu gwarancji jakiejkolwiek linii granicznej. Rząd St.Zjednoczonych pracuje nad utworzeniem takiej organizacji bezpieczeństwa międzynarodowego, któraby zapewniła bezpieczeństwo wszystkim narodom bez względu na ich wielkość.

PRAWDA O LINII CURZONA

Londyn 18.XII W związku z przedstawioną w czasie piątkowej debaty w Izbie Gmin historią "linii Curzona" przez min. Edena, dzisiejszy "Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza" pisze, że nieprawdą jest, jakoby w przekazanych w r.1920 przez rząd brytyjski Sowietom polskich propozycyj pokojowych była zgoda rządu polskiego na tę linię, jako na granicę polsko-sowiecką. Według propozycji opracowanej na konferencji w Spa (10.VIII 1920 r.) linia ta miała być jedynie linią demarkacyjną. W Małopolsce Wschodniej nie miała ona przebiegać nigdy według "linii Curzona A" (tj. na zachód od Lwowa), lecz wzdłuż rzeki Zbrucz. Prawdą jest natomiast, że w okresie 1919-1921 Sowiety nigdy nie zgadzały się na "linię Curzona".

BERLIN O OFENSYWIE

Berlin 18.XII Dziś wieczorem wydany został specjalny komunikat naczelnego dowództwa niemieckiego, donoszący że w dn.16 b.m. o godz. 5 rano rozpoczęło się wielkie natarcie niemieckie na froncie I armii amerykańskiej, które rzekomo miało zupełnie zaskoczyć dowództwo sojusznicze. Komunikat twierdzi, że pierwsze linie amerykańskie zostały przerwane w wielu miejscach. Natarcie trwa.

Sztokholm 18.XII Niemcy zrzucili za liniami I armii amerykańskiej spadochroniarzy, którzy mają za zadanie dezorganizację linii dostaw zaopatrzenia.

Londyn 18.XII Źródła sojusznicze potwierdzają powyższą wiadomość. Wczoraj wzięto ponad 1000 jeńców na froncie I armii amerykańskiej, w tym wiele spadochroniarzy.

POSTĘPY OFENSYWY NIEMIECKIEJ

Kwatera Główna gen. Eisenhowera 18.XII Według oficjalnego komunikatu wojska niemieckie kontratakujące na 50 km. odcinku frontu I armii amerykańskiej przeniknęły dość głęboko w trzech punktach, z których jeden znajduje się nieopodal miejscowości Mondschau w płd.Belgii, zaś dwa inne na terenie Luksemburga. Atak niemiecki wspierany jest przez potężne siły Luftwaffe, które wystąpiły poraz pierwszy od czasu inwazji na wybrzeże Normandii w tak wielkiej liczbie. Przed rozpoczęciem ofensywy marsz. v. Rundstedt wydał rozkaz w którym wzywa swych żołnierzy, aby "w tym ostatnim wysiłku dali ze siebie wszystko". Niemcy rzucili do akcji szereg wyborowych dywizyj, trzymanych dotychczas w rezerwie, wśród nich pancerne dywizje SS. Wojska sojusznicze podjęły przeciwnatarcie. Ze względu na konieczności bezpieczeństwa przez pewien czas wiadomości z tego odcinka frontu nie będą podawane.

Londyn 18.XII Nad frontem I armii amerykańskiej toczy się jedna z największych bitew powietrznych tej wojny. Z obu stron biorą udział wielkie formacje myśliwców. Sojusznicze bombowce nurkujące atakują bez przerwy niemieckie linie komunikacyjne w strefie przyfrontowej. Dziś popołudniu lotnictwo amerykańskie ciężko zbombardowało dworce Kolonii, Koblencji i Moguncji przez które idzie główne zaopatrzenie dla prowadzących ofensywę wojsk niemieckich.

Paryż 18.XII III armia poczyniła nowe postępy w Zagłębiu Saary, a VII armia - w Palatynacie. I armia francuska zdobyła twierdzę Kaiserberg na płn. zach. od Colmaru.

BANDY BUŁGARSKIE WTARGNĘŁY DO GRECJI

Ateny 18.XII Zbrojne oddziały bułgarskie przeszły granicę grecką i przyłączyły się do oddziałów ELAS. Według doniesień ze źródeł brytyjskich nie mają to być oddziały regularnej armii bułgarskiej, lecz bandy dezerterów bułgarskich. Rząd bułgarski ma nie mieć nic wspólnego z tą akcją.

Ateny 18.XII Dziś rano wojska brytyjskie i indyjskie rozpoczęły akcję mającą na celu oczyszczenie drogi Pireus-Ateny, aby w ten sposób umożliwić zaopatrywanie garnizonu brytyjskiego znajdującego się w centrum Aten. Wieczorem akcja ta uwieńczona została znacznymi sukcesami. Auta pancerne już kursują na tej 9 km. trasie. Nie jest ona jednak jeszcze bezpieczna dla pojazdów, wiozących zaopatrzenie. Jednocześnie oddziały ELAS prowadziły natarcie na dowództwo RAFu i na więzienie w Atenach. Połowa więzienia została zdobyta przez powstańców, którzy podpalili gmach. W więzieniu znajdowało się wielu przestępców politycznych, a m.in. b. quislinkowski premier Grecji Ralis. Los jego jest niewiadomy. Na prowincji sytuacja jest prawie bez zmian. W Salonikach trwa strajk generalny. W Vallos (na zach. wybrzeżu) tamtejszy przywódca ELAS wystosował ultimatum do garnizonu brytyjskiego żądając natychmiastowego opuszczenia miasta. Rokowania mające na celu doprowadzenie do zawieszenia broni, prowadzone są w dalszym ciągu. Arcybiskup Aten Damascinos miał się rzekomo już zgodzić na objęcie stanowiska regenta. Jednakże w związku z tą sprawą panuje rozbieżność poglądów w łonie rządu greckiego. Rojaliści nie zgadzają się na ustanowienie regencji.

Londyn 18.XII Dziś w przeszło 200 fabrykach w Szkocji w których pracuje ponad 150 tys. robotników, odbyły się zebrania protestacyjne przeciw polityce brytyjskiej w Grecji.

INTERWENCJA STALINA W SPRAWIE GRECJI?

Sztokholm 18.XII Prasa szwedzka donosi, że jakoby ambasadorowie brytyjski i amerykański w Moskwie mieli zwrócić się do Stalina z żądaniem, aby wykorzystał swe wpływy na czynniki komunistyczne w łonie EAM i nakłonił je do zaprzestania walk.

Sztokholm 18.XII Radio szwedzkie ocenia sytuację w Grecji jako b. poważną. W niektórych okolicach kraju ELAS podjęło próby stworzenia Sowietów.

POMOC DLA NORWEGII

Sztokholm 18.XII Specjalne szwedzkie oddziały ratownicze na saniach i nartach, wysłane zostały na granicę norweską celem udzielenia pomocy uchodźcom z płn. Norwegii.

WALKI NAD RZEKĄ SENIO

Rzym 18.XII Wojska VIII armii doszły do rzeki Senio, która przecina linię kolejową Faenza-Bolonia, na północ od Faenzy. W niektórych punktach patrole brytyjskie przekroczyły już rzekę. Walczące na lewym skrzydle oddziały polskie zdobyły kilka miejscowości, leżące nad rzeczką, stanowiącą dopływ Senio. Na północ od Rawenny oddziały kanadyjskie również posunęły się naprzód.

Rzym 18.XII 2 Korpus polski, w czasie trwających przez 3 dni i noce walk, wyparł Niemców z ostatnich wzgórz na zachód od rzeki Lamone. Natarcie to rozpoczęło się w nocy z 14 na 15 grudnia. Niemcy bronili się zaciekle. Wszystkie pozycje trzeba było zdobywać w walkach wręcz i na granaty. Natarcie polskie synchronizowane było z ogólnym natarciem VIII armii na całej szerokości frontu, a przede wszystkim z atakiem, który uwieńczony został zdobyciem Faenzy. W wyniku ostatniego natarcia polskiego zdobyty został cały łańcuch wzgórz na południe od rzeki Senio.

OPÓR NIEMIECKI NA WĘGRZECH WZRASTA

Moskwa 18.XII Niemcy rzucili znaczne siły dla powstrzymania postępów wojsk sowieckich w kierunku na Bratisławę. Wokół Budapesztu sytuacja jest bez zmian. Na północ od Miskolcza Rosjanie przekroczyli granicę Czechosłowacji. Natarcie ich kieruje się na Koszyce.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn 18.XII Penetracja niemiecka w głąb linii amerykańskich najbardziej zaznaczyła się w trzech punktach: koło Malmedy, w płd. wsch. Belgii, oraz w rejonie Vianden i Echternach w Luksemburgu. Natarcie wspomagane jest przez 500 samolotów niemieckich. Sojusznicy mają w powietrzu trzykrotną przewagę. Prasa londyńska uważa, że ofensywa niemiecka jest aktem rozpaczy wobec konieczności zatrzymania postępów sojuszniczych w rejonie rzeki Rur, oraz w Zagłębiu Saary i Palatynacie. Przypuszczają że obecnie gen. Eisenhowerowi nadarzy się doskonała okazja dla zupełnego zniszczenia najlepszych dywizyj niemieckich.

Ateny 18.XII Przywódcy greckich partyj politycznych indywidualnie przedstawią królowi swe poglądy na sprawę ustanowienia regencji.

WŁOSI BĘDĄ WALCZYĆ

Rzym 18.XII Premier Bonomi oświadczył, że pierwsza dywizja włoska, całkowicie wyekwipowana przez sprzymierzeńców wejdzie wkrótce do akcji. Inne dywizje włoskie również niedługo pójdą za jej przykładem.

NALOT NA OŚWIĘCIM

Rzym 18.XII Samoloty amerykańskie z Włoch bombardowały dziś rafinerie syntetycznej benzyny w Oświęcimie, Blachowni i w Bychowicach na Śląsku, oraz dworce kolejowe w Grazu w Austrii i Sapron na Węgrzech.

BOMBARDOWANIE NAGOI I HANKOU

Waszyngton 18.XII Bombowce amerykańskie bombardowały Nagoję w Japonii i Hankou w okupowanych Chinach.